

Stierindexdraai december 2023: Fedor scoort heel mooi

Op 6 december jl. was de derde indexdraai van dit jaar. In april werd de vierjaarlijkse basisaanpassing uitgevoerd en werden enkele gebruikseigenschappen en exterieuronderdelen iets anders 'ingewogen'. Dit heeft invloed op de cijfers. Toch worden er bij elke indexdraai nog wel weer kleine aanpassingen doorgevoerd; zoals dat nu de vererving van 'kalvervitaliteit' gebaseerd is op meer / enkele andere onderliggende kenmerken.

Zoals na elke indexdraai berekenen wij van de **30 meest actuele/recente blaarkopstieren** de gemiddelden per onderdelen, en gebruiken dat als '**blaarkopbasis**' om de stieren onderling te vergelijken. Dit vormt een stabiele basis voor een reële vergelijking, ook ter vergelijking van de nieuwe indexdraai ten opzichte van de voorgaande. Zo is Appie van Luxemburg doorgeschoven naar de categorie 'oude stieren', maar heeft het feit dat hij een extreem hoog eiwitgehalte vererfde zo goed als geen invloed op het niveau van het gemiddelde van de huidige 30 stieren (want de +0,37%eiwit van Appie gedeeld door 30, komt uit op slechts +0,01% in het gemiddelde).

Er zijn wel een paar opvallende dingen bij deze indexdraai ten opzichte van de indexdraai in augustus jl. Zo komt 'levensduur' nu gemiddeld maar liefst 44 pnt (dgn) gunstiger uit voor de actuele 30 stieren, en bij de 23 'oude stieren' komt het 18 pnt gunstiger uit terwijl daar geen dochters bij gekomen zijn en die stieren allen een heel hoge 'betrouwbaarheid' van de indexen hebben..., dus daar moet ergens sprake zijn van een wijziging in de berekening / inweging van de onderliggende kenmerken.

Ook het gemiddelde van het exterieurkenmerk 'type' verschilt gemiddeld nogal ten opzichte van de vorige keer: bij de actuele 30 stieren gaat het van 93,7 in augustus naar 92,7 nu, en bij de oude stieren van 92,8 in augustus naar 91,4 nu. Dat zijn toch forse verschillen die niet anders dan het gevolg van een iets gewijzigde inweging van onderliggende kenmerken kan zijn. Dat geeft wel onduidelijkheid en geeft nogmaals aan dat niet alle cijfers als heel absoluut bekeken moeten worden; dat het belangrijk is om voldoende informatie van de praktijk erbij te betrekken, zo mogelijk ondersteund met foto's.

Dus veehouders > geef de bevindingen van dochters van stieren door aan de Blaarkopstichting.

Wat productievererving betreft scoren de 30 actuele blaarkopstieren deze keer ietsje gunstiger; de inet ging met 16 pnt omhoog, en ook bij de oude stieren was er sprake van een stijging: 13 pnt. De 30 actuele stieren kregen er gemiddeld zes dochters bij. In totaal betreft het 5874 dochters; gemiddeld 190 dochters per stier (waarvan bij meerdere stieren een aanzienlijk deel van de dochters uit een HF-moeder afkomstig is (er is gecorrigeerd voor heterosiseffect)). De stieren die er de meeste dochters bij kregen in deze periode (half juli t/m half november) zijn: Fedor +15, Franciscus +13, De Cock +13, Marnix 7 +11, Zeeoogst Govert +11, Ebels Han +9, Jochem 2 +9. In het geheel zijn gemiddeld 53 dochters per stier op exterieur beoordeeld, dat is bijna 28%.

Fedor heel keurig 'all round'

De meeste nieuwigheid gaat bij elke indexdraai uit naar de nieuwste stieren die nog maar kort een eerste index hebben. In augustus kreeg de roodblaar **Fedor** (Bertus 13 x Jochem 2)(CRV) voor de eerste keer een index op basis van de eerste dochters in productie. Toen betrof het 31 dochters en nu 46. De betrouwbaarheid steeg met 5% van 69 naar 74%. Hiermee neemt hij meer afstand van zijn afstammingsindex en dat pakt gunstig uit. Hij staat nu op +85kgm, +0,23%vet en +0,09%eiwit. Er zijn 8 dochters die op exterieur beoordeeld zijn en ook dat pakt heel goed uit: frame 101 / type 105 / uier 100 / benen 101 en bespiering 105. Met in de toekomst meer gekeurde dochters kan / zal hier zeker nog het één en ander aan wijzigen, maar het is een heel keurige start.

Stalgenoten Matts en Hendrik; heel verschillend

In april kregen de zwartblaar Hendrik en de roodblaar Matts uit de stal van Jan en Ruth Verdegaal voor het eerst een eigen index. De afstamming van beide stieren is heel verschillend en dat komt er zeker in de vererving ook uit. Beiden hebben 12%HF, en bij Matts had dat tot gevolg dat helaas bleek dat hij de 'bontfactor' heeft in de vererving van de aftekening. Hendrik vererft dat niet, maar zijn dochters hebben qua vererving met HF-kenmerken. **Hendrik** (Udo x Italië's Flip)(CRV) is een 'melkstier' met +298kgm maar met -0,51% zeer negatief in de vetvererving. Dat is echter niet geheel een verrassing want zowel Udo als Flip zijn sterk negatief in de gehaltenvererving. Daarbij vergeleken valt de -0,08%eiwit van Hendrik nog mee. Qua exterieur scoren de 8 gekeurde dochters ook ondergemiddeld en zijn ze licht / melktypisch van bouw. **Matts** (Willem 5 x Bayershoeve Piet)(KI Samen) heeft nu 26 dochters en die geven hem beslist mooie productiecijfers: +145kgm met +0,31%vet en +0,20%eiwit. Qua exterieur valt er nog geen conclusie te trekken met nog maar 4 gekeurde dochters. Het is dus nog even afwachten hoe hij zijn index zich verder ontwikkelt.

Sander 8 melkstier met goed ontwikkelde persistente dochters

Evenals Fedor is **Sander 8** (KI Kampen) een roodblaar stier uit stal Zuidveld, maar er zit weinig verwantschap tussen beide stieren en de vererving is ook nogal verschillend. Sander 8 (Italië's Fabian x Wiebe v De Wilg) heeft nogal 'oud bloed' via zijn moedersvader (d.m.v. de Genenbank). De moeder van Sander 8 was een ouderwetse, nogal bespierde koe met een wat slordige uier; niet direct als melktypisch te betitelen, maar ze was daarentegen wel melkrijk en vooral heel persistent binnen de lactaties en ze bleek ook sterk te zijn. Haar zoon Sander 8 is zondermeer een sterke melkvererver met maar liefst +744kgm en ook zijn 62 goed ontwikkelde dochters blijken persistent; hij scoort '103' voor persistentie, en is daarmee de op één na hoogste blaarkopstier. Qua gehalten scoort hij met eiwit met -0,06% hoger dan de verwachtingswaarde destijds was, maar met -0,35%vet scoort hij lager. Op de uiers is nog wel eens iets aan te merken maar de uiergezondheid '101' is netjes. De conclusie kan zijn dat de invloed van zijn moeder op zijn dochters duidelijk te zien is. De volle zus van Sander 8 is een mooie koe met een prima uier, maar ze is iets minder melkrijk.

Franciscus steeg en daalde met de liters

Het aantal melkgevendende dochters van de zwartblaar **Franciscus** (Joost x Meyenhorst Pascal)(CRV) stijgt langzaam en staat nu op 70. Daarmee stijgt ook de betrouwbaarheid van de index, temeer omdat er ook al tenminste enkele derde kalfskoeien zijn. In augustus 2022 kreeg hij met 27 dochters zijn eerste index en die pakte gunstiger uit dan de verwachtingswaarde op basis van zijn afstamming. In december 2022 leek het nog iets gunstiger maar in april 2023 zakte hij flink terug. Nu stabiliseert het en blijkt hij vooral een prima vetvererver met +0,44%. Ook het eiwitgehalte is mooi met +0,06%. De liters staan fors in de min met -861kgm. Zijn dochters tonen in de praktijk vaak nogal melktypisch en vrij goed geuierd, maar de 19 gekeurde dochters tonen dat het lichtgebouwde vaarzen zijn met matige uiers. Het kan echter zijn dat de uiers ondergewaardeerd worden want het is gebleken dat kleinere koeien stelselmatig lager gewaardeerd worden qua uiers. Qua NVI was Franciscus deze indexdraai de hoogste stijger; hij steeg 40 pnt en gemiddeld stegen de 30 blaarkopstieren 7 pnt. Of de dochters voldoende duurzaam / robuust blijken dat zal de tijd moeten leren. Het lijkt dat hij meer een aardje naar zijn vaardje heeft dan dat zijn moeder veel invloed heeft.

Obelix doet zijn naam geen eer aan

De naam van de roodblaar **Obelix** (Wim x Bayershoeve Piet)(CRV) schiep de verwachting dat het een 'grote jongen' zou worden. Qua eigen exterieur voldeed hij wel aan die verwachting maar de productievererving schiet tekort. De eerste teleurstelling kwam toen bleek dat hij via zijn vader (een zoon van Marnix 7) de bontfactor vererfde. Hij ging ook versneld van de stierenkaart af bij CRV. Zijn nu 51 dochters resulteren in -712kgm met +0,11%vet en +0,09%eiwit. De exterieurvererving met 14 gekeurde dochters is wat ondergemiddeld waarbij met name '90' voor uiers zwak is. Dat geldt helaas ook voor '91' voor uiergezondheid.

Gerbrand doet het netjes

De door de Blaarkopstichting beschikbaar gestelde biologische roodblaar stier **Gerbrand** (*Fison v De Har x Italië's Cobus*) (via KI De Toekomst) krijgt nog maar mondjesmaat iets meer dochters. Evenals in augustus betreft het nu nog maar slechts 24 dochters. Deze dochters zorgen wel voor een heel mooie vererving met +313kgm met +0,09%vet en -0,08%eiwit. Er is nog maar één dochter gekeurd, maar de geluiden zijn positief. Er zit zeker wel perspectief in deze stier en hij kan nog gebruikt worden. Ook zijn lage verwantschap met de populatie (8%) maakt hem breed inzetbaar. Van zijn zoon Joop van Bovendijk (CRV) komen de eerste dochters momenteel aan de melk.

Nieuw Bromo Zorro; prima uiers, kracht en laatrijtheid

Met nu 40 dochters in de index is ook bij **Zorro** (*Martin 2 x Rivierduin Remko*) het aantal nog vrij gering, maar er zijn al wel 25 in de tweede, 13 in de derde en twee in de vierde lactatie. De liters en het vetgehalte begeven zich rond het rasgemiddelde, het eiwitgehalte is met +0,11%eiwit heel mooi. Daarbij scoort hij heel mooi op exterieur; zijn maar liefst 29 gekeurde dochters resulteren in **103** voor uiers en daarmee is hij de topscorer. Ook uiergezondheid 102 is heel goed. Daarnaast scoort hij ook nog eens **104** voor laatrijtheid en op vrijwel alle gebruikseigenschappen doet hij het heel netjes. Al met al een prima vererver. Het is te hopen dat er nog eens een (paar?) zonen van hem beschikbaar komen voor de fokkerij. Het sperma van Zorro is nagenoeg opgebruikt (*informeer bij KI De Toekomst*). Van zijn goed verervende vader **Martin 2** (*Hemmeer Job*) is nog voldoende sperma beschikbaar. Zijn 67 dochters produceren rond het rasgemiddelde, met goede gebruikseigenschappen. Hij valt vooral op met een hoge score voor '**persistentie**' **105!** en laatrijtheid 103. Hij is een echte 'vaderszoon' en had ook een zeer productieve sterke moeder (*inmiddels ruim 13 jr oud*). Martin 2 is ook te bestellen bij KI De Toekomst.

Roie Rinus keurige productievererver

KI Kampen heeft naast de extreme melkvererver Sander 8 ook de roodblaar **Roie Rinus** die het helemaal niet gek doet qua productie. De melkgift ligt rond het rasgemiddelde maar met +0,19%vet en +0,18%eiwit is hij een prima gehaltenvererving. Hij heeft nu 77 dochters in de index, daarvan zijn 12 op exterieur beoordeeld. Het zijn wat lichtgebouwde koeien die nog wat weinig robuustheid uitstralen. Qua gebruikseigenschappen scoort hij rondom goed, vooral voor wat betreft karakter **104** en melksnelheid **104**. Een zwak punt is helaas de uiergezondheid 90. De uivorm is gemiddeld. Van hem is de zoon Palfenier van Oosterom afgelopen najaar bij CRV beschikbaar gekomen. Hij komt uit een sterke dochter van Bertus 13 die zware dochters met vlot goede uiergezondheid vererfde.

Nog iets over 'aanhoudingspercentages'

Op aanvraag ontvingen wij van CRV ook de 'Aanhoudingspercentages' van dochters van stieren in de melkproductie. Wij vragen dat eens per jaar in december op. Dit geeft inzicht in het aantal dochters dat van een stier op bepaalde leeftijd(en) in productie hadden kunnen zijn, en die ook (nog) daadwerkelijk in productie zijn. De oudste leeftijd waarop het berekend wordt is op 72 mnd (6 jaar) na de eerste afkalving als melkkoe. Die dieren zijn dus tenminste ca. 8 à 9 jaar oud. Al jarenlang staat **Hemmeer Job** bekend als topper met op **72 maand** nog maar liefst **37%** in productie. Dat is echt hoog! (*Er zijn inmiddels ook al twee 100-tonners van hem*). Kijken we naar zijn score op 'levensduur' dan staat dat op +322 (dgn). Nemen we hem als referentiekader voor de overige stieren met voldoende dochters, dan zien we **Peppelen Sunny 4** eruit springen met een werkelijke topscore van **+583** dgn. Zijn oudste dochters zitten in de categorie 48 mnd (*54 stuks*) en daarvan is nog 59% in productie. Daarmee staat Sunny 4 duidelijk het dichtst bij Hemmeer Job die op 48 mnd op 61% staat. Sunny 4 heeft nog geen dochters op 60 mnd. Kijken we naar die categorie dan komen Jochem 2 (44%), Martin 2 (42%) en Rivierduin Rex 1 (40%) het dichtst in de buurt van Hemmeer Job die op 60 mnd op 48% staat. Over een jaar in december 2024 zal er voor veel stieren wat meer duidelijkheid zijn, maar van Hemmeer Job zal het niet meer wijzigen, en het is mooi om aan zijn 'ideaalbeeld' de anderen te spiegelen. Dit zijn echte praktijkgegevens, en geen 'fokwaardeschattingen' met onderliggende berekeningen en wegingsfactoren.

Nog iets over 'kalvervitaliteit'

In het begin van dit artikel werd al even het kenmerk 'kalvervitaliteit' aangehaald. Naast dat de inweging van onderliggende factoren bij deze indexdraai zijn aangepast en waardoor het gemiddelde van de actuele 30 blaarkopstieren bijna 2 pnt daalde, valt er ook iets op. De 'oude 23 stieren' scores sowieso bijna 4,2 pnt lager dan de actuele 30 stieren. Dat is een gunstige ontwikkeling. Daarbij valt op dat de stieren met in meer of mindere mate **Italië's Frits** in de afstamming duidelijk **slechter** scores, en dan met name **Italië's Jaap** die Frits dubbel in de afstamming had; hij scoort het slechtst. De jongere stieren hebben dit bloed minder in de afstamming en scores aanmerkelijk beter.

Voor het overige zijn de verervingen van Jari 2, De Cock, Zeeoogst Govert, De Graslanden Markiem, Jochem 2, Peppelen Sunny 4 en Peppelen Bas 3 inmiddels al met wat hogere betrouwbaarheden en is er op een paar kleinigheidjes en afrondingsverschillen niet veel veranderd.

De volgende indexdraai is op 3-4-2024.

En nu verder...

Voor een goed behoud van het dubbeldoeltype is het van belang om het rastype goed in de gaten te houden, niet 'teveel' in de melkrichting te fokken maar ook aandacht voor de bevruchtbaarheid te houden; het hoeven en moeten niet altijd de koeien met de hoogste lactatiewaarden zijn die 'stiermoeder' worden, ook de gebruikseigenschappen zijn belangrijk. Er is voldoende breedte in de populatie om aan alle kwaliteiten voldoende aandacht te schenken.

Meer stierinformatie in De Blaarkopper febr'23

De cijfers bij Stiereninformatie op www.blaarkopnet.nl zijn geactualiseerd. Wilt u meer weten? Kijk dan bij **Stiereninformatie**.

Wilt u meer weten van de stieren? Wij in ieder geval ook...!

Wij willen voor en van u ook graag meer weten, zodat wij ieder nog beter over de stieren kunnen informeren...aangaande de praktijkervaringen etc. Voor het aanleveren van ervaringen met dochters van stieren kunt u gebruik maken van het '**Dochtertevredenheidsformulier**'. Naast informatie uit MPR en Bedrijfsinspectie (exterieurcontrole door stamboekinspecteurs) kan dit meer duidelijkheid geven.

Meer detailinformatie van alle stieren kunt u vinden op <https://www.cooperatie-crv.nl/zoek-stier/>